

UNGDOMSBAROMETERN 2023

NATIONELL ESTETISK KONGRESS 2023
20 OKTOBER, 2023

ungdoms
barometern

KONTAKT

Jacob Borssén, Expert Utbildning & Samhälle

0708887480

jacob@ungdomsbarometern.se

Ungdomsbarometern AB © 2023.

Samtliga resultat och slutsatser häri presenterade är
copyrightskyddade och får ej spridas externt utan
Ungdomsbarometerns skriftliga tillåtelse.

PRESENTATIONSINNEHÅLL:

1. **GENERATION Z: KÄNNETECKNANDE DRAG**
2. **VARFÖR KALLAR NI DEM INTE FÖR GENERATION GRETA?**
3. **GYMNASIEVALET**
4. **HÖGRE UTBILDNING**

01

GENERATION Z: KÄNNETECKNANDE DRAG

GEN Z IN A NUTSHELL

Innan vi kliver in och pratar om dagens unga kan det vara bra med några generella ingångsvärden kring vad som särpräglar just dagens ungdomsgeneration – Generation Z.

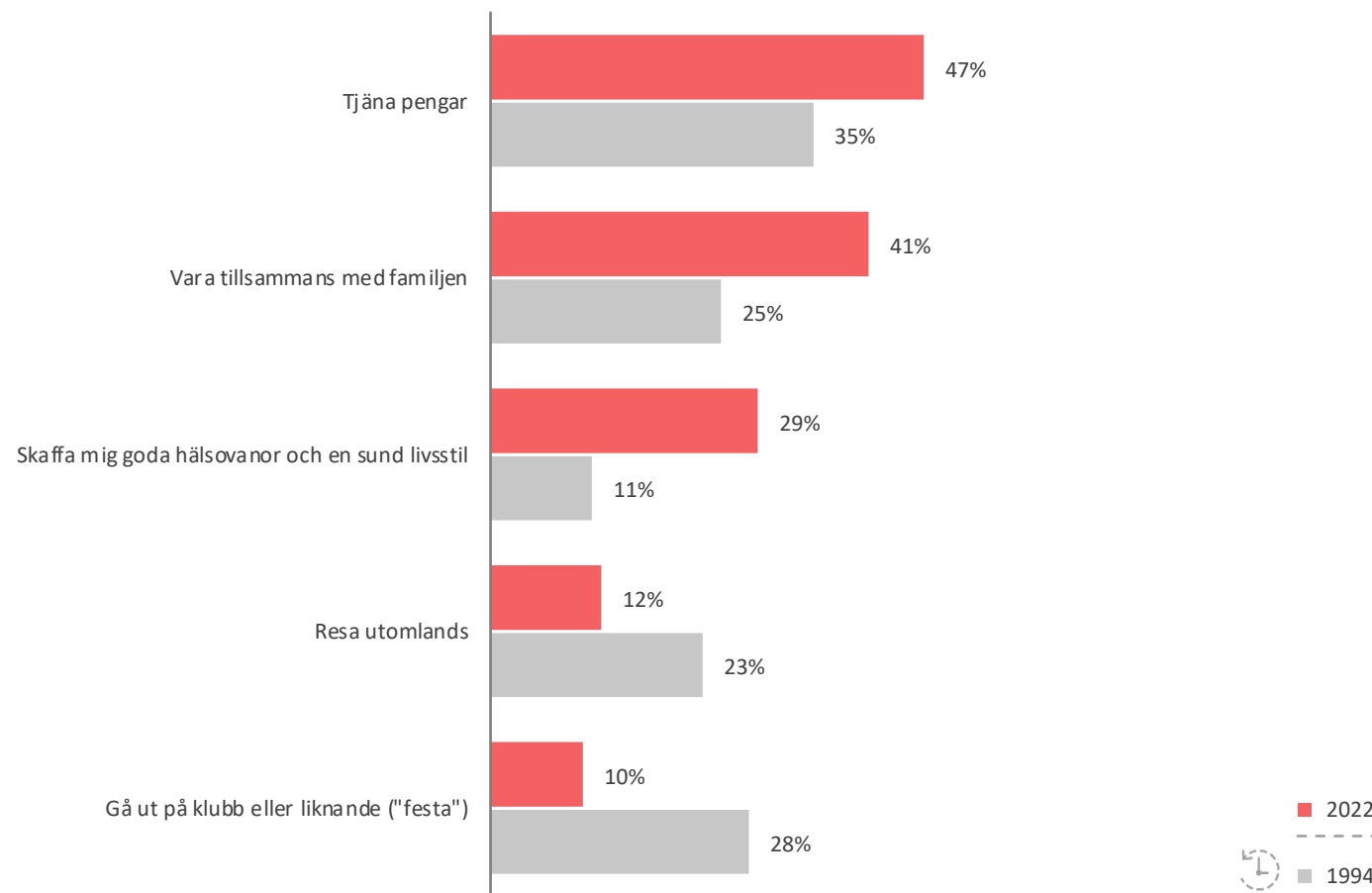
Vad är en generation?

En generation definieras av en grupp individer som växer upp under ungefär samma tidsålder, och därför generellt formas efter samma kulturella och sociala omständigheter. Sedan efterkrigstiden brukar vi tala om fyra distinkta generationer, varav Generation Z är vad vi kallar dagens ungdomsgeneration. En del talar om hur förändringar till följd av pandemin och rådande omvärldsläge både ekonomiskt och politiskt kommer att ge upphov till en ny generation. Det är för tidigt att säga. Men om Generation Z finns mycket att säga – här intill sammanfattar vi några av de mest relevanta insikterna att ha koll på.

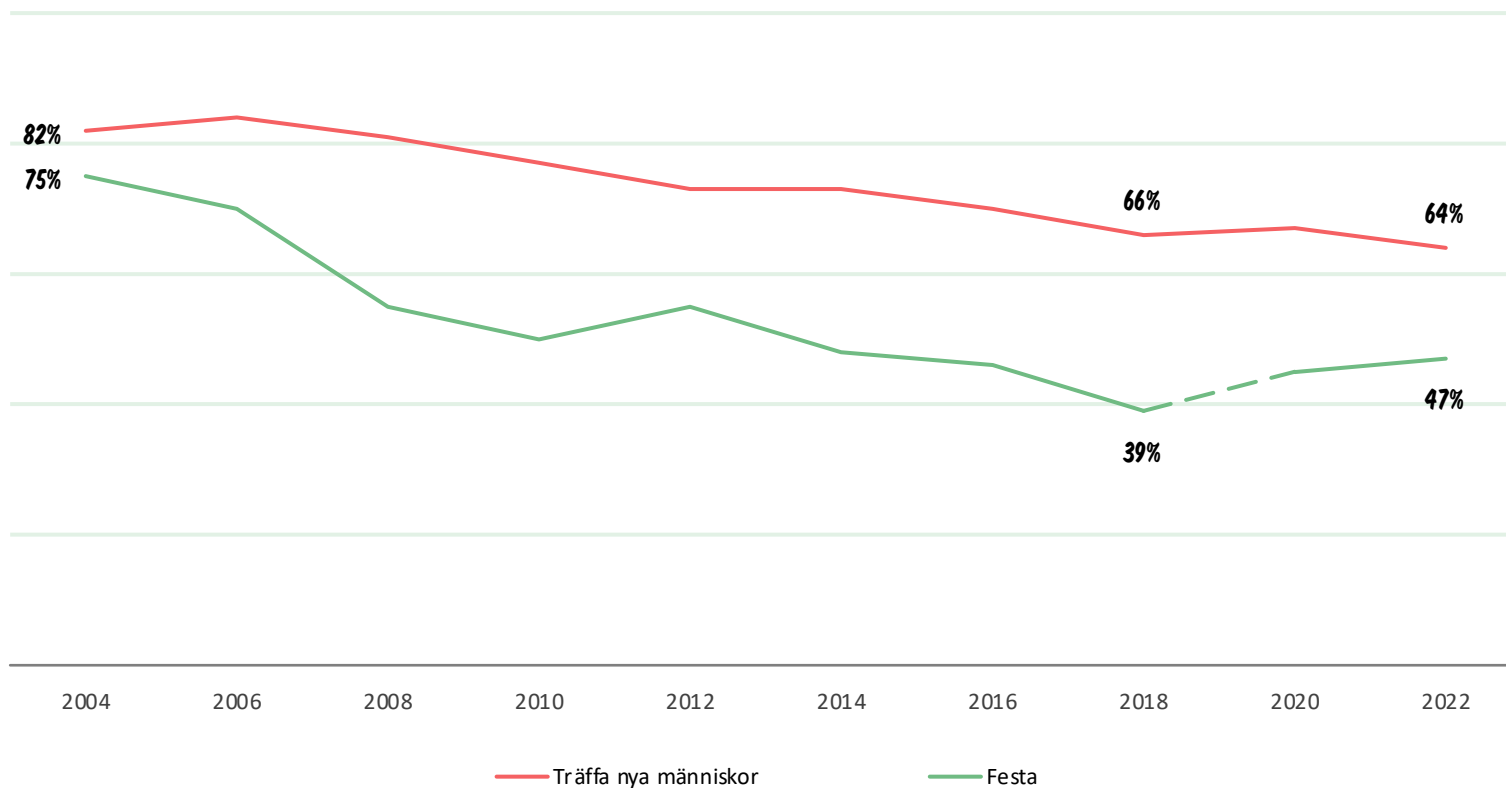
- Trygghet & kontrollbehov
- Familjen framför allt
- Ökat hälsointresse. Ökad ohälsa
- Mindre fest och mindre ute på stan. Mer plugg, Netflix & gaming
- Större möjligheter att påverka
- Mer olika varandra än någonsin

NÅGRA SAKER SOM ÄR VIKTIGARE RESPEKTIVE MINDRE VIKTIGT FÖR UNGA 15-24 ÅRINGAR IDAG, JÄMFÖRT MED 15-24 ÅRINGAR ÅR 1994:

GENERATIONSKRIG PÅ TIKTOK:

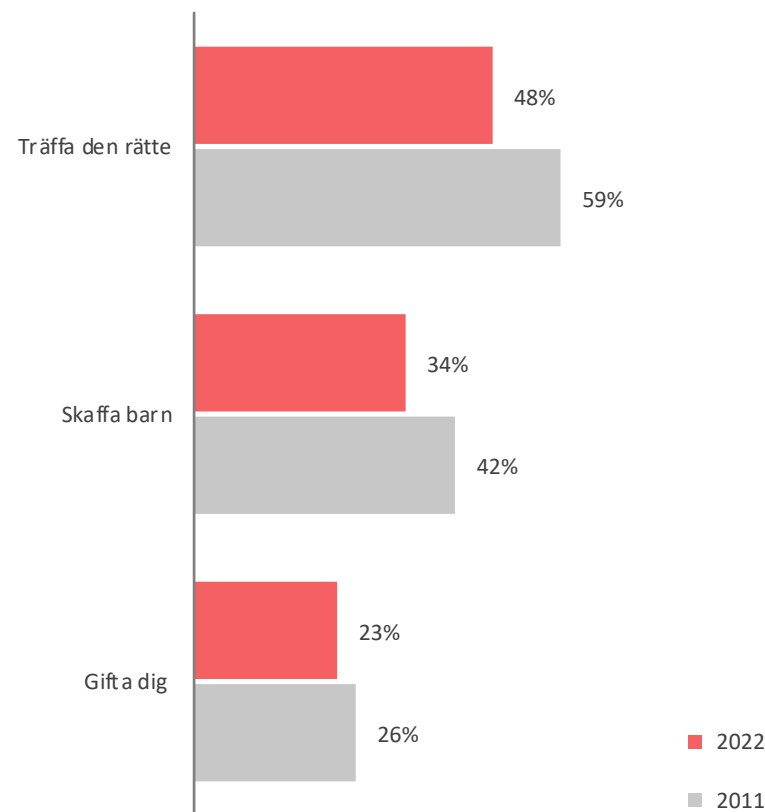
MILLENNIALS KALLAR GEN Z FÖR TRÅKIGA. GENERATION Z KALLAR MILLENNIALS FÖR OANSVARIGA.

BLIR DAGENS UNGDOMSGENERATION VUXNA SENARE?

- **Högskolestudier:** Andelen unga som läser vidare efter gymnasiet har ökat över tid.
 - **Flytten hemifrån:** Flytt hemifrån sker i stort sett vid samma tidpunkt idag som för trettio år sedan, **men** till en annorlunda typ av bostad.
 - **Etableringsålder:** Inträdet på arbetsmarknaden sker vid ungefär samma tidpunkt som för 30 år sedan, **men** till ett annorlunda typ av jobb.
- **Barnafödande:** Medelåldern för det första barnet har ökat kraftigt.
 - **Giftermål:** I Sverige har vi den högsta medelåldern för första giftermålet i EU.
- **Vad tänker unga själva om "vuxenblivandet"?** Å ena sidan har vi över tid sett att det blivit viktigare över tid för unga att bli uppfattade som självständiga och mogna. Å andra sidan har medelåldern på frågan: "vid vilken ålder tycker du att man blir vuxen?" höjts när vi frågar unga själva. Därutöver är unga idag mindre obekväma att ta emot hjälp av sina föräldrar.

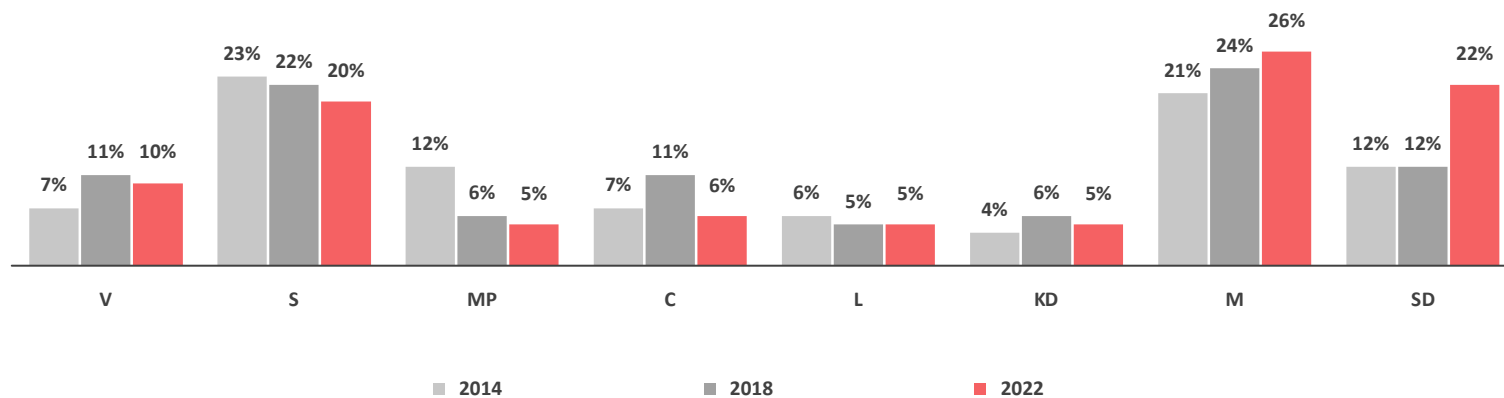
Hur viktigt känns följande för att du ska bli nöjd med tillvaron i framtiden (Unga 15-24 år)?

02

**VARFÖR KALLAR NI DEM INTE
FÖR GENERATION GRETA?**

SEN KOM VALET 2022: MÅNGA BLEV FÖRVÅNADE..

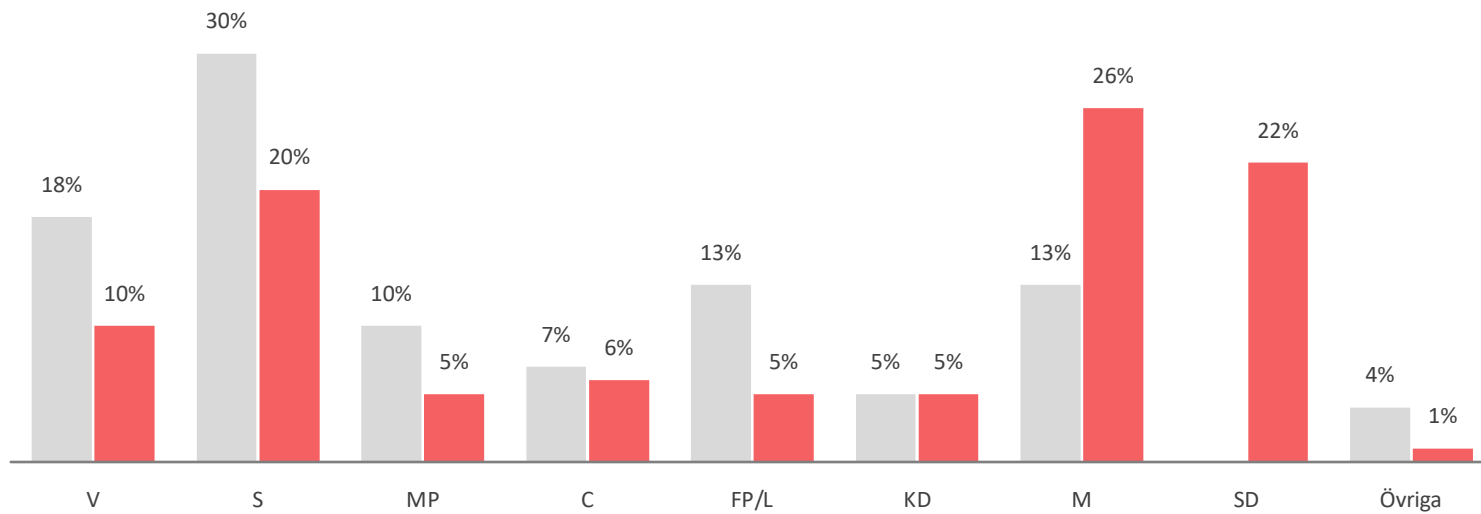

... OCH JÄMFÖRT MED VALET 2002?

SVT VALU: Hur röstade unga förstagångsväljare?

■ Millenials (2002)

■ Generation Z (2022)

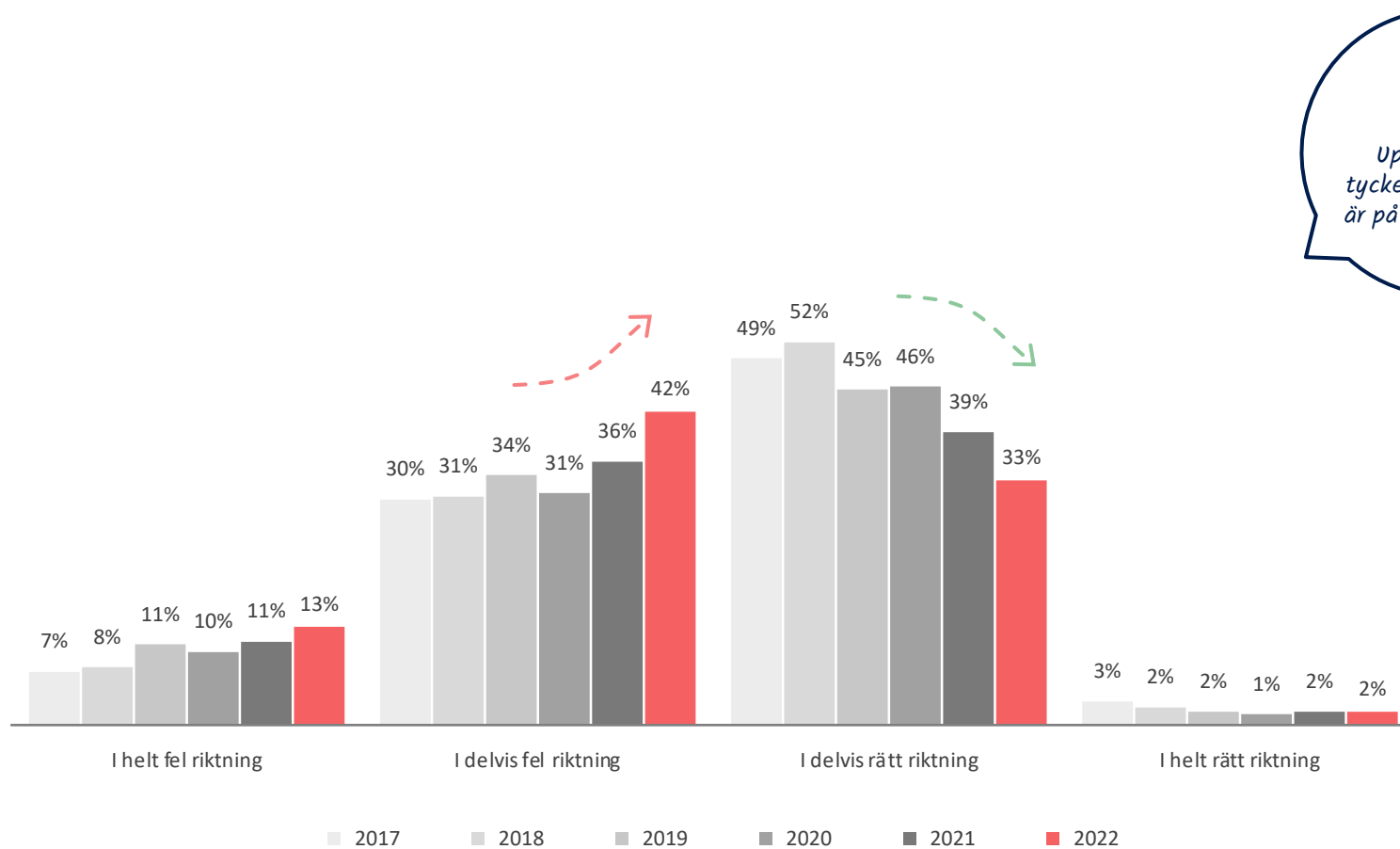
MILLENIALS (2002):
58% S + V + MP

GENERATION Z (2022):
58% M + SD + KD + L

1. För första gången ser vi en majoritet som anser att samhällsutvecklingen är på väg i fel riktning. Det finns en efterfrågan på förändring och en besvikelse på politiker – önskar framför allt förändring kopplat till otryggheten och kriminaliteten...

Åt vilket håll skulle du säga att samhällsutvecklingen är på väg?

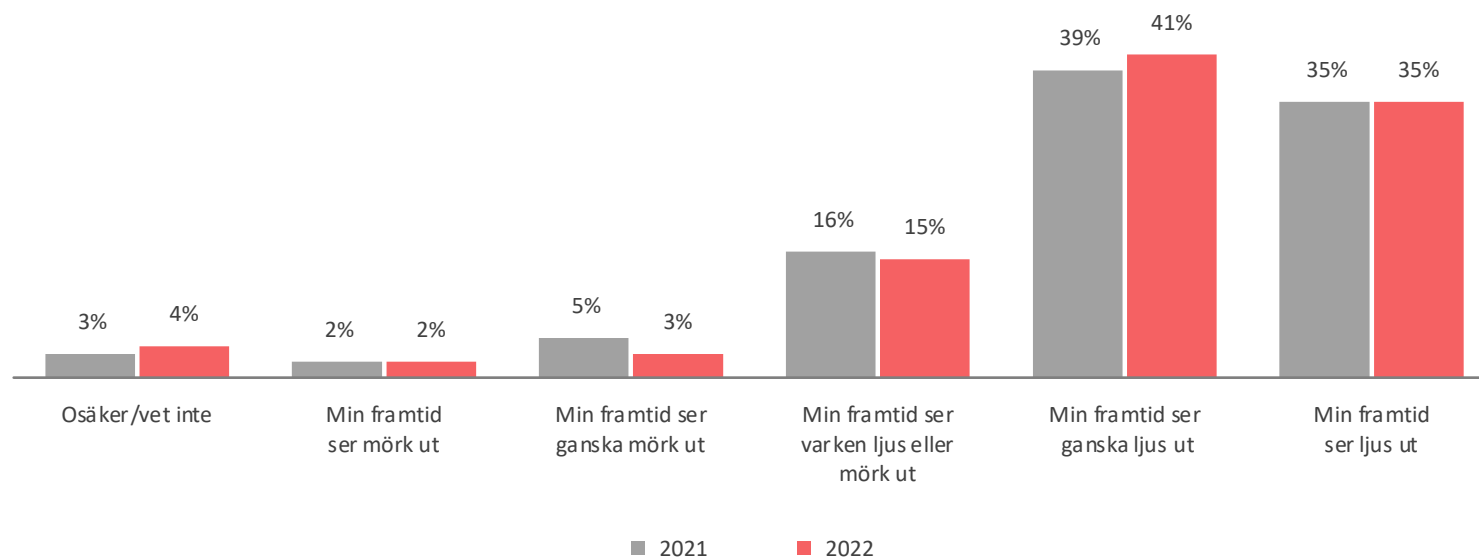
55%

Uppger att de tycker utvecklingen är på väg åt fel håll

... samtidigt som unga idag är väldigt positivt inställda till sin egen framtid. Det är en individualistisk generation, trots allt

Spontant, hur ser du på din egen framtid?

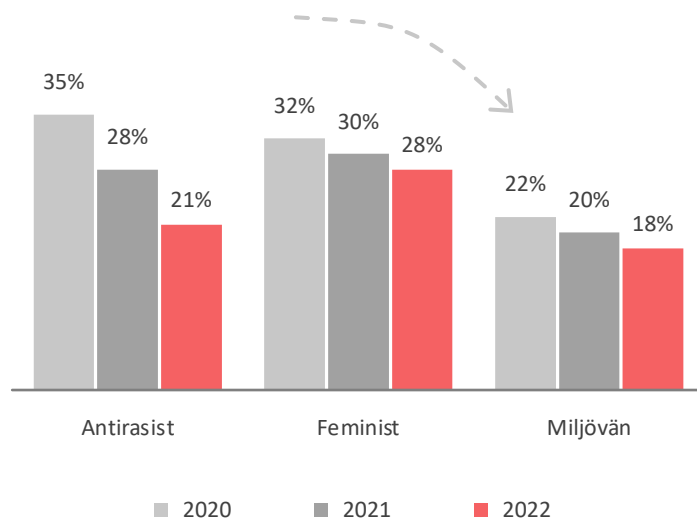
76%

Uppger att deras egen framtid ser ljus ut

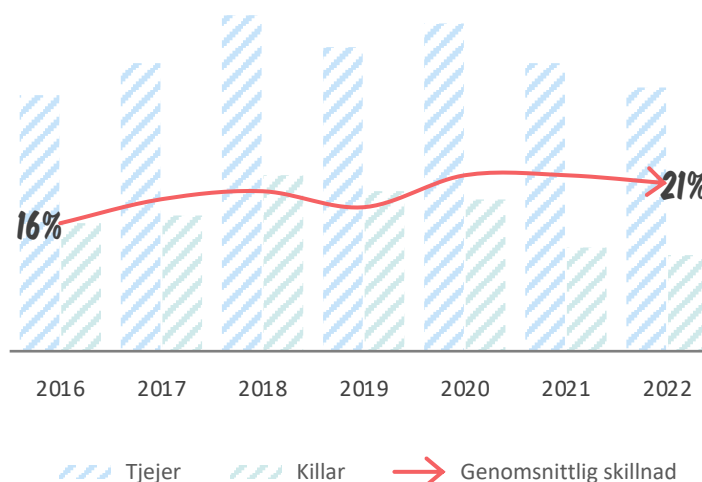

2. Ungas relation till miljö- och klimatfrågan och andra progressivt laddade identiteter och frågor har minskat i betydelse generellt de senaste åren... Och miljöengagemanget är mer mångbottnat än vad många tror. Se nästa sida:

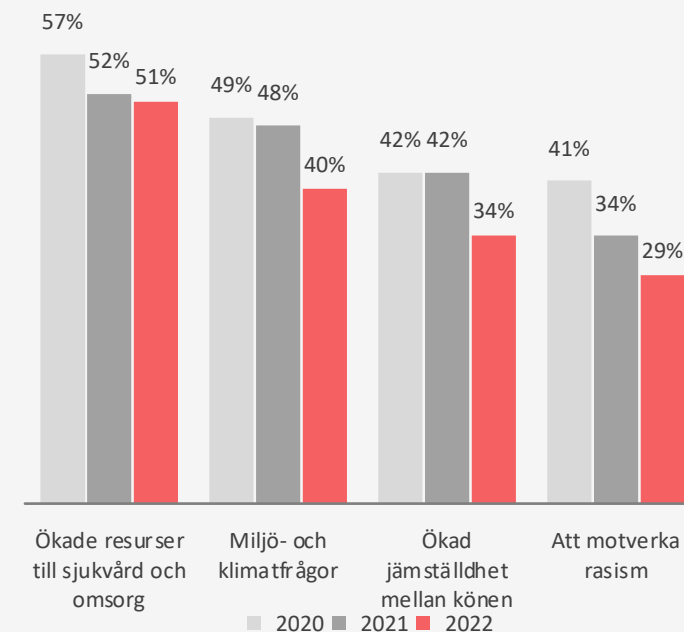
Här kommer en lista med olika begrepp - vilka av dem tycker du passar för att beskriva dig?

Genomsnittlig skillnad mellan tjejer och killar i politiska laddade identiteter
(Total = antirasist + feminist + miljövän)

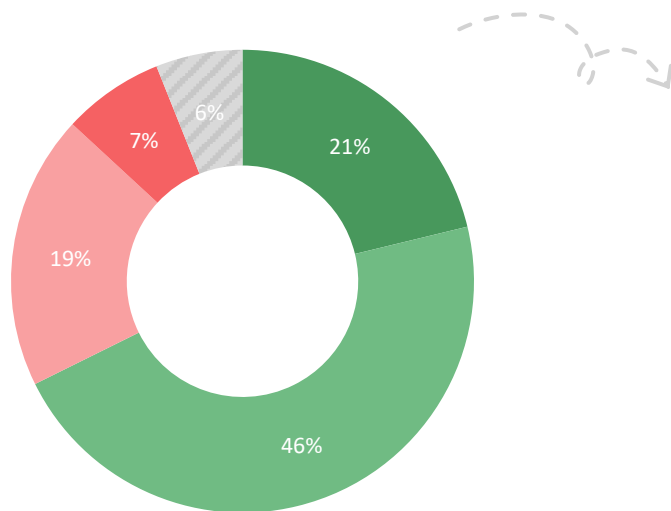

Frågor som har blivit mindre viktiga:

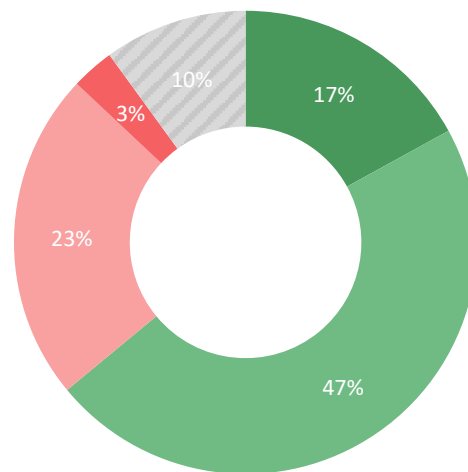

EN KOMBINERAD TEKNIKOPTIMISM SAMTIDIGT SOM DET FINNS EN VILJA ATT GÖRA EGNA UPPOFFRINGAR FÖR KLIMATETS SKULL

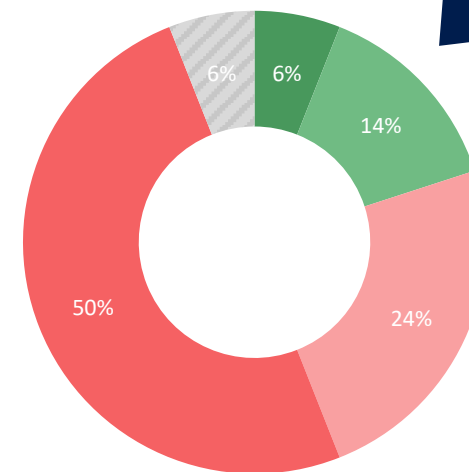
Hälften av alla unga tar helt avstånd från att klimathotet skulle vara överdrivet

Jag är beredd att ha en lägre materiell standard i framtiden för att minska miljöförstörelsen

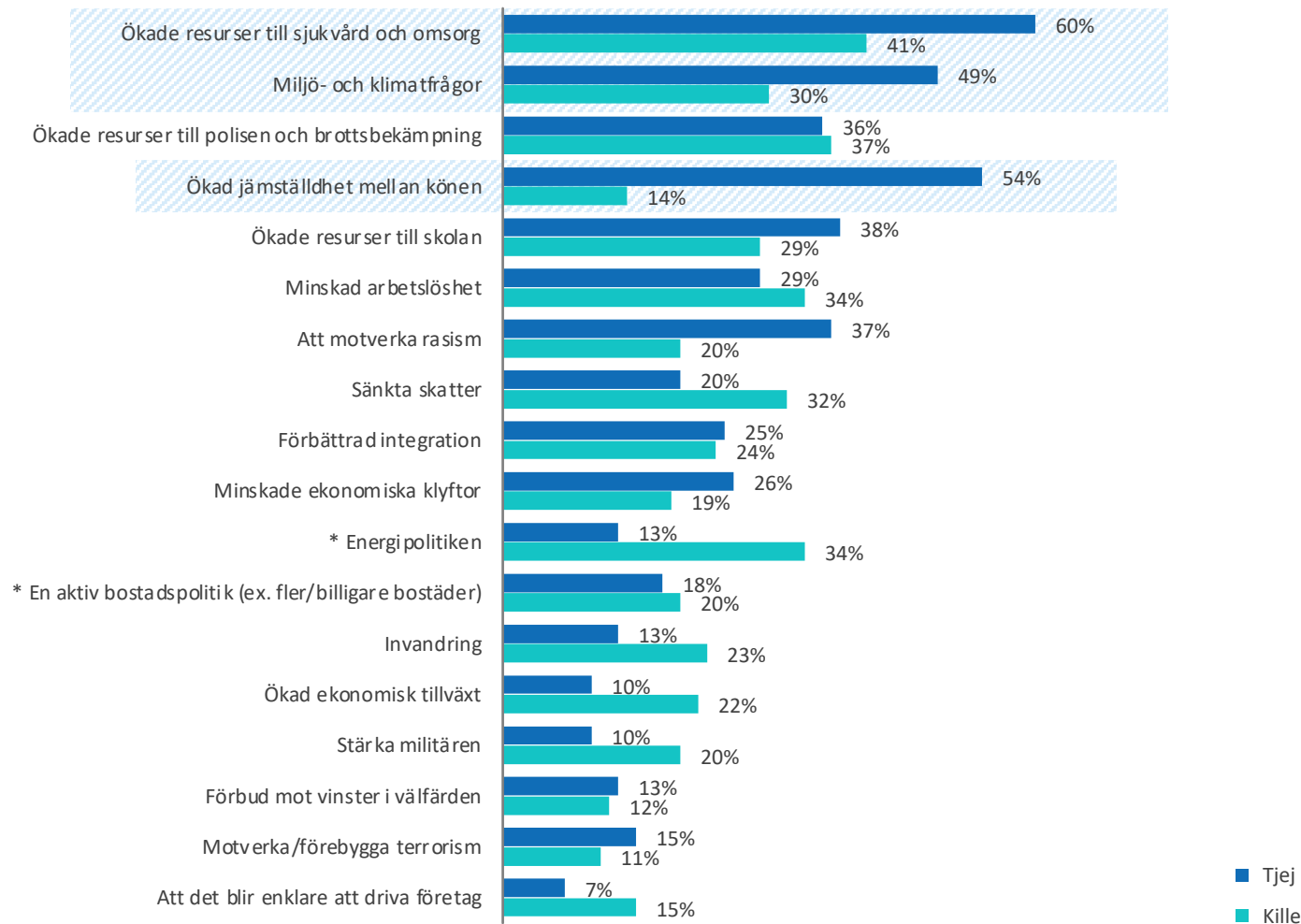
Ny teknik kommer att lösa miljöproblemen

Hotet om klimatförändring och miljöförstörelse är överdrivet

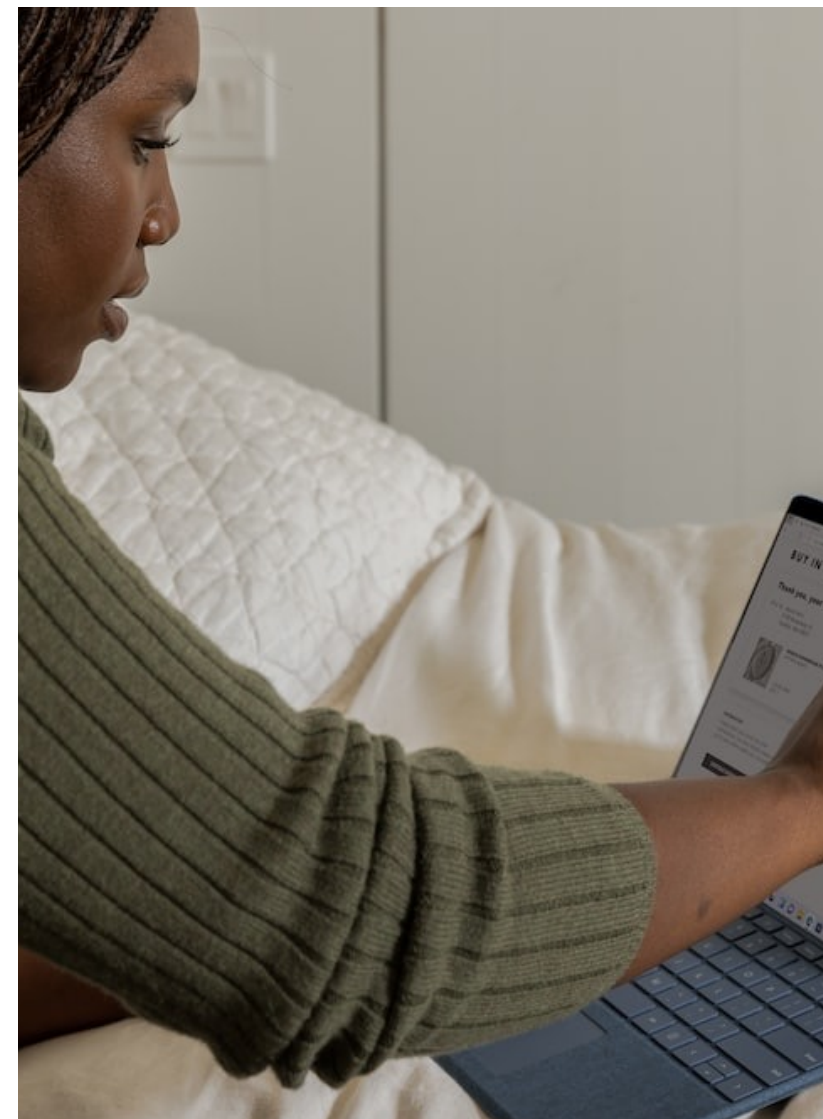
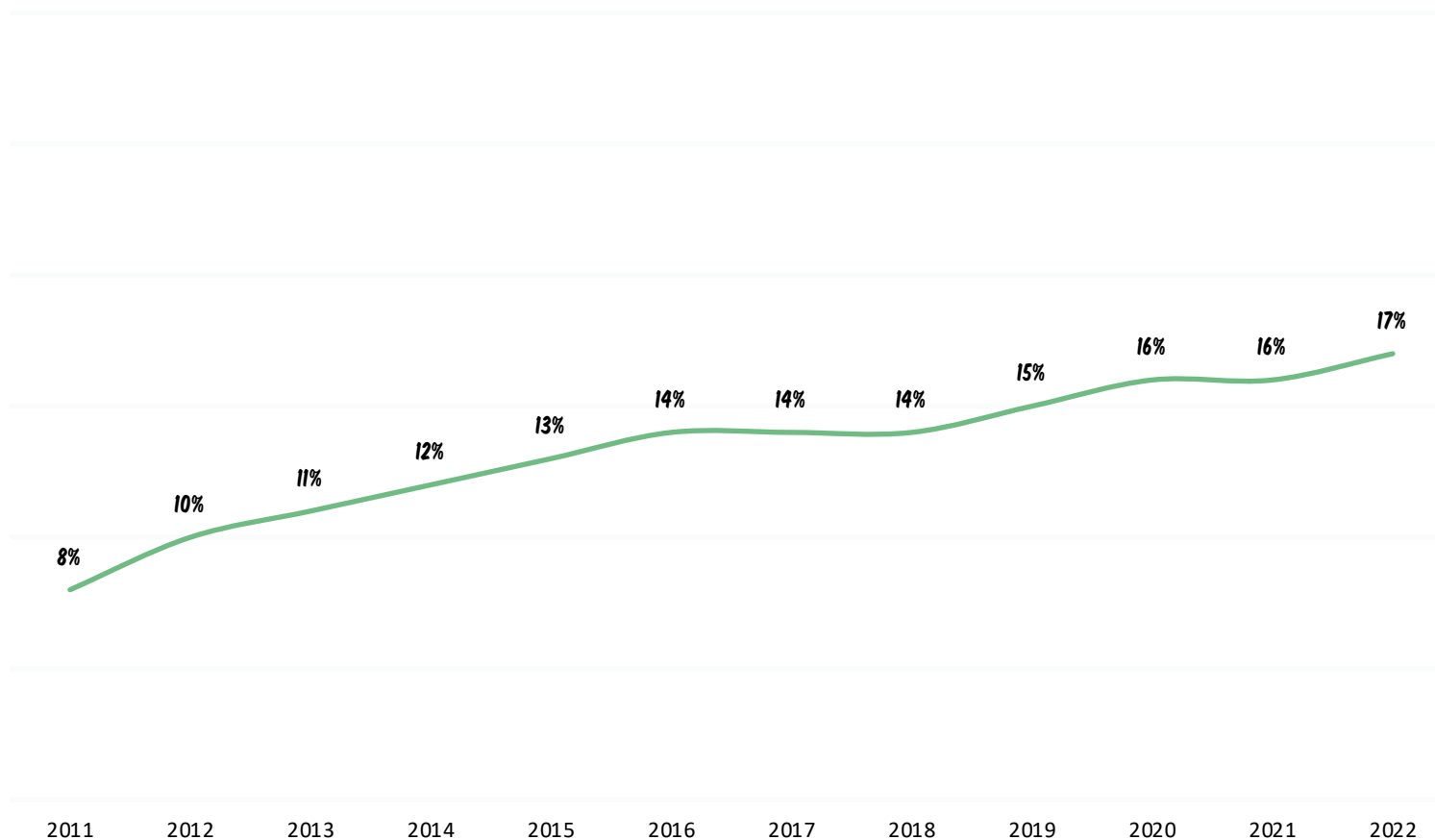
■ Instämmer helt ■ Instämmer delvis ■ Tar delvis avstånd ■ Tar helt avstånd ■ Ingen åsikt/vet inte

Apropå växande könsskillnader – här ser vi skillnaden mellan unga tjejer och unga killar kopplat till vilka samhällsfrågor som upplevs som viktiga:

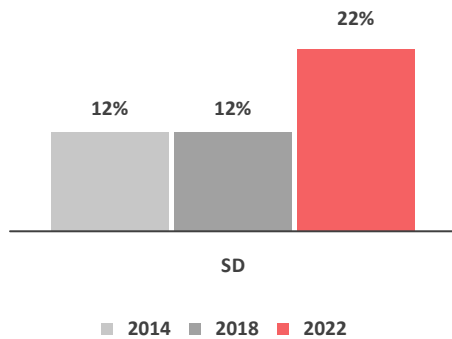
4. Andelen unga som läser ekonomiprogrammet på gymnasiet har ökat radikalt de senaste tio åren. Därutöver en stadig ökning av unga som sparar och investerar i aktier och en majoritet av unga som tror att majoriteten av deras framtida pension kommer komma från det privata pensionssparandet.

Andel förstahandssökande till ekonomiprogrammet på gymnasiet (SCB):

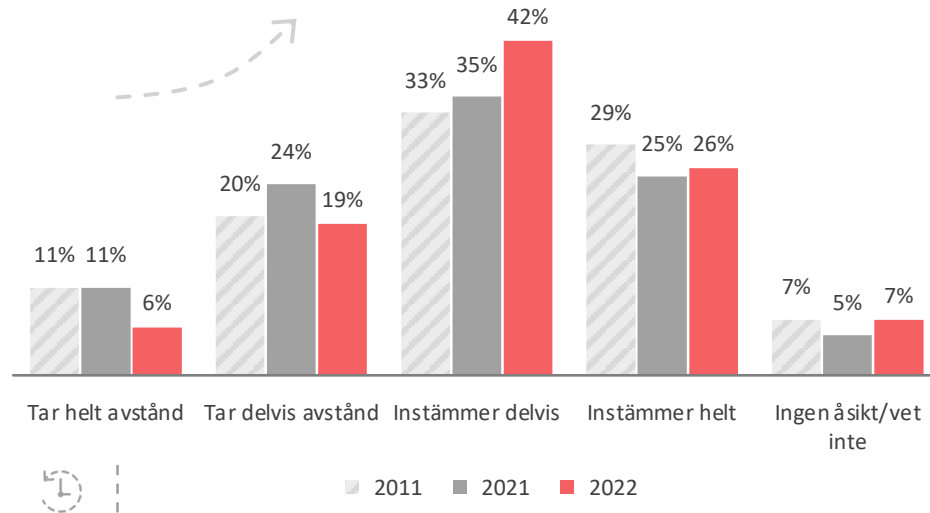

5. Gen Z är inte uppvuxna med Kent Ekeröth och järnrörsskandaler, utan är uppvuxna i en tid där SD sitter i riksdagen. Samtidigt är det mer positiva attityder till multikulturalism över tid – trots att unga i vissa fall har mer konservativa attityder och ger ett större stöd till Sverigedemokraterna än tidigare

SD-stöd enligt VALU:

”Invandringen till Sverige berikar vår kultur och vårt samhälle”

68%

Instämmer helt eller delvis i att invandringen berikar Sverige

PAUS

**FUNDERA PÅ: VID VILKEN ÅLDER
TYCKER DU ATT DU BLEV "VUXEN"?**

03 | GYMNASIEVALET

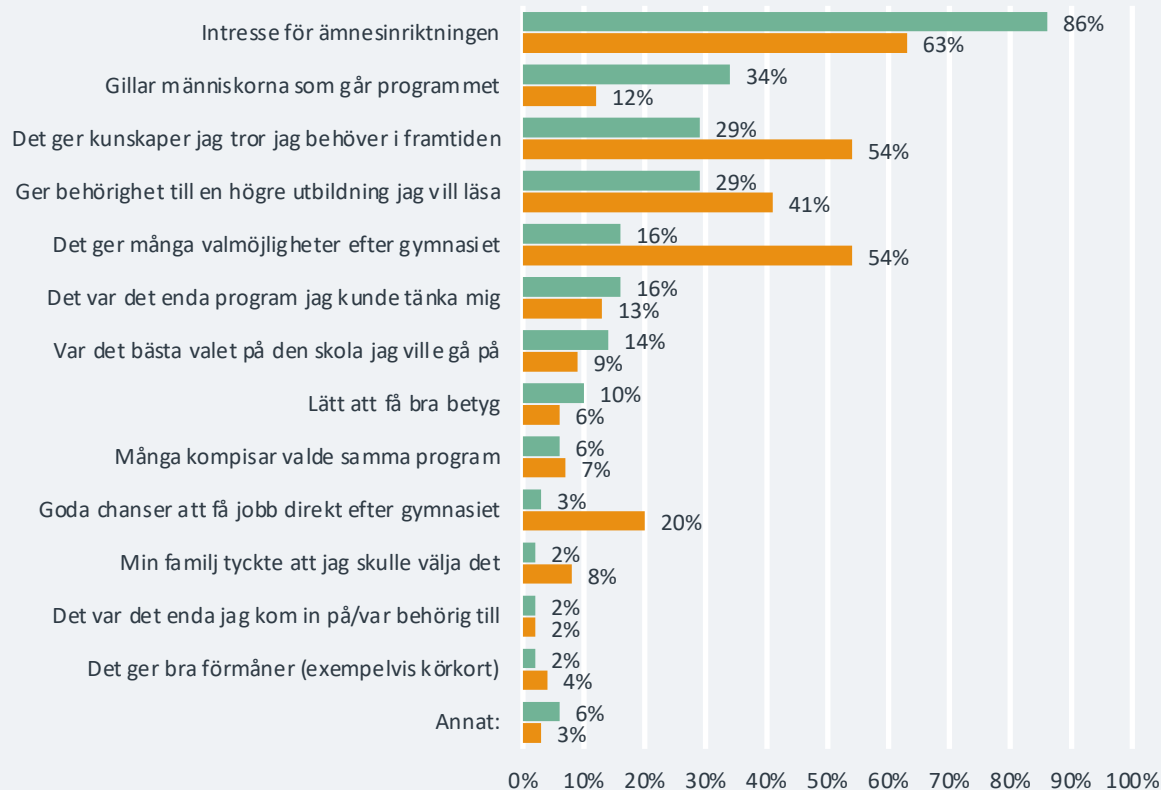
Estetiska programmet (ES)

20 558 (6%)

Antal elever på ES 21/22 (andel av elever på nat. prog)

Varför väljs Estetiska programmet?

■ ES ■ Total

Könsfördelning (andel tjejer resp. killar):

Tjej 64%

Kille 36%

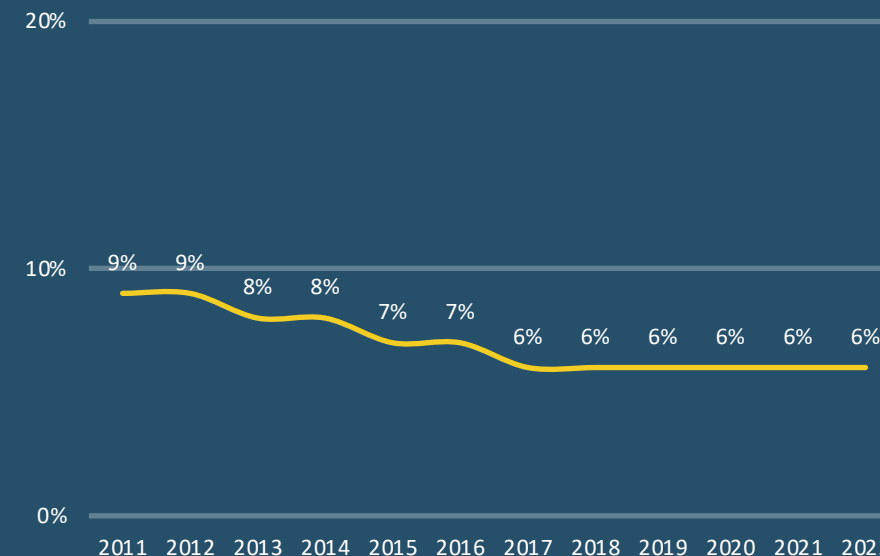
Examensfrekvens på ES (andel som tar examen efter 3 år):

75%

25%

80%
Genomsnitt för
samtliga elever

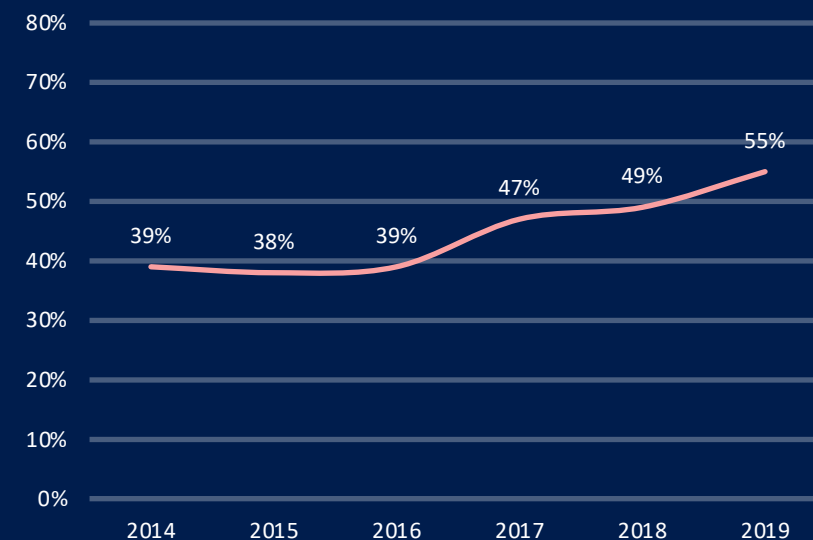
Andel förstahandssökande till programmet av de nationella programmen:

Andel i studier ett respektive fem år efter examen

Examen	Efter ett år	Efter fem år
1. Naturvetenskapsprogrammet	73%	68%
2. Humanistiska programmet	69%	65%
3. Teknikprogrammet	65%	47%
4. Estetiska programmet	55%	45%
5. Samhällsvetenskapsprogrammet	50%	49%
6. Ekonomiprogrammet	47%	45%
7. Vård- och omsorgsprogrammet	32%	22%
8. Barn- och fritidsprogrammet	27%	23%
9. Hotell- och turismprogrammet	26%	27%
10. Naturbruksprogrammet	23%	23%
11. Hantverksprogrammet	22%	23%
12. Handels- och administrationsprogrammet	22%	19%
13. Restaurang- och livsmedelsprogrammet	19%	17%
14. Industritekniska programmet	18%	15%
15. El- och energiprogrammet	18%	13%
16. VVS- och fastighetsprogrammet	7%	6%
17. Bygg- och anläggningsprogrammet	7%	8%
18. Fordons- och transportprogrammet	6%	4%

Andel som studerar ett år senare av ES-elever som gick ut 2014-2019:

Vanligaste studieområden bland de som studerar på högskola ett år efter gymnasiet:

1. Konst och media
2. Pedagogik och lärarutbildning
3. Humaniora
4. Samhälls- och beteendevetenskap
5. Informations- och kommunikationsteknik (IKT))

05 | FRÅGOR, FUNDERINGAR REFLEKTIONER?